

pripada tisti kulturni zoni, ki je lastna Germanom in enemu delu Slovanov, in da je bosenska kultura taka že po svojem lastnem razvoju (bolje nazadovanju) in ne šele vsled turških napadov in vplivov. N. pr. nizke mizice, spanje na tleh itd. — Zvemo tudi, da so v Bosni hiše germanske kulture z dvema prostoroma, za ognjišče in peč t. zv. „oberdeutsches Haus“, v Hercegovini pa je očiten romanski vpliv, ki ne pozna več nego en prostor z enim ognjiščem. Prof. Murko — vsak, ki pozna količjak zgodovino Dalmacije, bo to uvidel — odločno pravi, da je to čisto naravno, kajti zveze Hercegovine z Dalmacijo so bile dosti tesnejše nego s severom. Kakor pa vidimo na severni strani tega ozemlja (Bosne, Hercegovine, Srbije) glede hiše bolj germanski vpliv, tako smemo sklepati tudi na drugih poljih kulture, da so srednjeevropske razmere dosti vplivale na Jugoslovane.

Razprava gosp. prof. Murka se bo še nadaljevala v prihodnjih številkah gori omenjenih „Izvestij“.

Janko Bratina.

„Hrvatski utjecaji u starim istočno-štajerskim tekstovima.“ Pod tem naslovom je priobčil prof. dr. Fran Ilešič v 162. knjigi „Rada“ jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 27 strani obsegajočo razpravo. Ta razprava objavlja devet krajših literarnih spomenikov (prisega, oporoke, prošnje itd.) z jezikoslovnimi opombami, katerim se ne da dosti prigovarjati. Na strani 10. bi utegnili biti druga razlaga za „beuelih antuetuati“ verjetnejša od prve, češ, da tiči v „antuetuati“ antworten s pomenom tradere; pristaviti bi se še dalo, da imamo v navedeni obliki najbrže kontaminacijo z domačim „otvêtovati“ (respondere). Prishene nashe je javljne = priče naše. (Primeri prišaštnik — napovednik grajščin-skih ukazov, oglasnik sodnijskih zapovedi, Überreiter, Distriktsreiter?) Od potlenje fzvoje fzpovedi (str. 13.) = od poslednje svoje spovedi. — Drevenka (ime neke sušinske mere, Trockenmaß) je bržčas toliko kot Holzmaß, namreč kovčezec ali truga z določeno višino, širino in dolžino, ki služi za merjenje žita in drugih sušin (n. pr. oglja, soli itd.), če je beseda sploh domačinka. — Na strani 20. pravi g. razpravljatelj glede pravopisa, da velja v tistem spomeniku cz za c, tedaj bi morali čitati „meni naj dragfega Sapicza“ = meni najdražjega sapica; vendar bi se dalo sumiti, da je — zapisca (zapisec, Registrator, Protokollist) in czeli magistrat da je sceli (t. j. celokupni magistrat, plenus magistratus). Na str. 26. je ostal neraztolmačen izraz „vilahnov 7“ (= 7 rjuh); primeri (Pleteršnik I, 518) lilahen, das Leintuch iz nem. das Leilachen. — Komur v gladki hrvaščini teče pero, mu je od g. Ilešiča pokazana pot, kje da lahko priobčuje svoje študije in znanstvene razprave.

L. Pintar.

Anton Čehov. Napisao Jovan Maksimović. Beograd 1905. (Ponatisk iz Srbsk. Knj. Glasnika XIV. in XV.)

V tej 77 strani vel. 8° obsegajoči knjigi imamo interesantno študijo o lani umrlem Čehovu. To ni nikaka obična biografija, ampak temeljita notranja zgodovina razvoja umetnika (ne le človeka) Čehova. Najprej išče pisatelj skrbno temeljne sile, ki jih je usoda srečno strnila v eno človeško bitje; potem zasleduje in sklepa na podlagi umotvorov Čehovih, kako so te sile aktivno delovale v umetniku. Izvršitev prve naloge je bila mogoča le s splošnim pogledom na celotni sistem ruske umetniške literature; zato je prvi del razprave kratka pragmatiška zgodovina ruskega slovstva od Puškina dalje. Ta splošni uvod zanima prav tako kakor glavni, Čehovu posvečeni del.

Dr. Jos. Tominšek.